

ΑΠΟΛΥΤΗΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
Γ' ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΕΝΙΑΙΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΣΑΒΒΑΤΟ 5 ΙΟΥΝΙΟΥ 2004
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ:
ΛΑΤΙΝΙΚΑ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ

A.
ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Για τούτο οι κατήγοροι δεν χρησιμοποίησαν για κατηγορία εναντίον του Μουρήνα το όνομα «Ασία», από την οποία δημιουργήθηκε έπαινος για την οικογένειά του, μνήμη για την γενιά του, τιμή και δόξα για το όνομά του απεναντίας τον κατηγόρησαν (ενν. το obieserunt) για κάποια ατιμία και ντροπή που παρέλαβε στην Ασία ή έφερε μαζί του από την Ασία. Το ότι υπηρέτησε στο στρατό κατά τον πόλεμο εκείνο υπήρξε δείγμα αντρειάς. Το ότι υπηρέτησε πάρα πολύ πρόθυμα κάτω από τις διαταγές του πατέρα του, υπήρξε δείγμα του σεβασμού του.

Ένα άσπρο ελάφι εξαιρετικής ομορφιάς είχε δοθεί για δώρο στο Σερτόριο από κάποιον Λουζιτανό. Ο Σερτόριος τους έπεισε όλους ότι το ελάφι καθώς κατευθυνόταν από τη βούληση της Άρτεμης, συνομιλούσε μαζί του και του υποδείκνυε τι ήταν χρήσιμο να κάνει. Αν του φαινόταν κάπως σκληρό κάτι που έπρεπε να διατάζει τους στρατιώτες του, διακήρυξε ότι είχε καθοδηγηθεί από το ελάφι. Το ελάφι αυτό κάποια μέρα έφυγε και πίστεψαν ότι είχε πεθάνει.

B

1

1α) quam rem ,, quae
res

aliquod dedecus ,, alicui dedecori
eo bello ,, ea bella
patre imperatore ,, patrum imperatorum
eximia pulchritudinis ,, eximia pulchritudine
quodam die ,, quendam diem

1β

)

Θετικός	Συγκριτικός	Υπερθετικός
libenter	libentius	libentissime
utilia	utiliora	utilissima
durum	durius	durissimum

2α) Οριστική Ενεστώτα
perimus
peritis
pereunt

Οριστική Μέλλοντα
peribimus
peribitis
peribunt

Ενικός
Ον. periens
Γεν. pereuntis

Πληθυντικός
pereunt(i)a
pereunt(i)um

2β) obicerunt: obicere
constituta est: constituentur
meruisse: merere
data erat: demur persuasit:
persuaderet conloqui:
conlocuturam esse docere:
docuerint
factu: fitis
fugit : fuge
credita est : creditum iri

3α) Asiae : είναι γεν. επεξηγηματική στο **nomen**
Murenae: είναι έμμεσο αντικείμενο στο **obicerunt**
generi: είναι δοτική προσωπική χαριστική στο **constituta est**
dono : είναι δοτική κατηγορηματική σκοπού στο **data erat**
factu : είναι αφαιρετική σουπίνου που δηλώνει αναφορά στο **utilia**
sese : είναι υποκείμενο στο **monitum esse**

3β) quae utilia factu essent
Πλάγια ερωτηματική πρόταση ως αντικείμενο στο docere. Εισάγεται με την ερωτηματική αντωνυμία quae (δηλώνει μερική άγνοια). Εκφέρεται με υποτακτική (essent) γιατί θεωρείται ότι η εξάρτηση δίνει υποκειμενική χροιά στο περιεχόμενο της πρότασης. Συγκεκριμένα με υποτακτική παρατατικού γιατί εξαρτάται από ιστορικό χρόνο (άμεσα από το docere, έμμεσα από το persuasit) και δηλώνει σύγχρονο στο παρελθόν.
Ευθύς λόγος: Quae utilia factu sunt?

4α)

ΥΠ	Si quid durius ei videbatur	ΥΠ	Si + οριστική παρατατικού
ΑΠ	Acerva sese monitum esse praedicabat	ΑΠ	οριστική παρατατικού

„ ανοιχτή υπόθεση στο παρελθόν.

Αντίθετο του πραγματικού στο παρόν

ΥΠ	Si + υποτακτική παρατατικού	ΥΠ	Si quid durius videretur
ΑΠ	υποτακτική παρατατικού	ΑΠ	A cerva sese monitum esse praedicaret

Υπόθεση δυνατή

ΥΠ	Si + υποτακτική ενεστώτα	ΥΠ	Si quid durius videatur
ΑΠ	υποτακτική ενεστώτα	ΑΠ	A cerva sese monitum esse praedicet

4β) quod imperare militibus deberet